

Den 7. oktober 2002 afgav jeg en endelig rapport vedrørende min inspektion den 11. december 2001 af Arresthuset i Kolding. I rapporten anmodede jeg om udtalelser mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg modtog herefter udtalelser af 13. og 14. november 2002 med bilag og påtegningsskrivelser af 25. november 2002 fra henholdsvis arresthuset og arrestinspektøren samt en udtalelse af 10. februar 2003 med bilag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 2.1. Bygning og gangarealer

Jeg anmodede om oplysning om status på projekter om udflytning af personalekontorer og etablering af nyt cellekaldeanlæg mv. og de – på inspektionstidspunktet – meget nye planer om en udbygning af arresthuset. Jeg bemærkede at jeg var opmærksom på direktoratets skrivelse af 16. april 2002 til kriminalforsorgens institutioner hvori det er anført at der indtil videre – med få undtagelser – ikke er mulighed for at iværksætte nye anlægsprojekter mv.

Direktoratet har oplyst at projektet vedrørende bygning af nye afdelingskontorer er afsluttet, og bygningen taget i brug.

Med hensyn til planerne om udvidelse af arresthuset med 100 m² til fritidslokaler m.m., udskiftningen af arresthusets cellekald og ændring af alarmsystemet har direktoratet oplyst at de indtil videre er udskudt på grund af kriminalforsorgens økonomiske situation. Projekterne vil blive optaget på venteliste og indgå i kriminalforsorgens samlede prioritering af en række

projekter. Det forventes at disse projekter tidligst vil kunne påbegyndes i 2004 i forbindelse med en ny resultatkontrakt for kriminalforsorgen.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.2. Cellerne

Jeg bad arresthuset om at sende mig en kopi af den plan for istandsættelse som arresthuset havde udarbejdet.

Arresthuset har oplyst at der ikke er udfærdiget en plan for istandsættelse af cellerne.

Arresthuset har videre oplyst at samtlige celler og cellegange blev malet i 2001-02. Det har ikke været økonomisk muligt at udbedre/udskifte alt celleinventar. Arresthuset har til stadighed to indsatte beskæftiget med istandsættelse af cellerne, herunder maling. Med en belægningsprocent på 99,4 med deraf følgende nedslidning forventes det at arresthuset også i de kommende år må afsætte midler til at få istandsat cellerne.

Direktoratet har henholdt sig hertil og har endvidere bemærket at den løbende udskiftning af celleinventar skal afholdes af arresthusets grundbevilling.

Direktoratet har i andre sager, bl.a. i sagen om min inspektion af Arresthuset i Slagelse, anmodet arresthuset om at udarbejde en plan for udskiftning af celleinventaret og indsende den til direktoratet.

Med den bemærkning at jeg går ud fra at direktoratet i denne sag vedrørende Arresthuset i Kolding har lagt vægt på det oplyste om at arresthuset til stadighed har to indsatte beskæftiget med reovering af cellerne, har jeg noteret mig det oplyste, herunder at der ikke er og – må jeg forstå – ikke vil blive udfærdiget en egentlig plan for istandsættelse af cellerne.

Jeg bad arresthuset om at oplyse om der generelt ikke er opsat gardiner, og i givet fald om der har været overvejelser om at opsætte gardiner.

Arresthuset har oplyst at der ikke er opsat gardiner i arresthuset. Personalet har tidligere rejst forslag herom, men for øjeblikket er der ingen aktuelle planer om dette.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg beder arresthuset om at oplyse om de indsatte kan få opsat gardiner hvis de ønsker det/har et særligt behov for det – f.eks. fordi de (under arbejde i cellerne) generes af sollys.

Da mange indsatte anvendte papkasser som ekstra borde, bad jeg arresthuset om at oplyse om mulighederne for at tilbyde de indsatte der måtte ønske det, et lille ekstra bord.

Arresthuset har oplyst at der ikke er plads til et ekstra bord på cellerne efter der er installeret køleskab på cellerne. De indsatte har nu mulighed for at anbringe for eksempel kaffemaskine på køleskabet.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig at der er sat køleskabe ind på cellerne, og at køleskabet samtidig kan bruges som bord. Jeg foretager mig herefter ikke mere vedrørende dette forhold.

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse resultatet af den undersøgelse af udluftningen som arresthuset oplyste ville blive foretaget.

Jeg bad tillige arresthuset om at oplyse nærmere om arresthusets overvejelser med hensyn til etablering af et forrum, og om brandalarmen vil blive flyttet fra væggen til loftet.

Arresthuset har oplyst at luften i observationscellen på inspektionstidspunktet var varm og dårlig. Cellen bliver opvarmet og udluftet gennem et mekanisk udluftningssystem. Systemet er eftersat af en installatør, og der er etableret periodisk eftersyn. Endvidere er brandalarmen flyttet fra væggen til loftet. Arresthuset har ikke udarbejdet planer for etablering af forrum til observationscellen. Direktoratets byggesagkyndige medarbejder har undersøgt pladsforholdene i cellen og kan ikke anbefale en opdeling. Det vil i stedet blive undersøgt om støjproblemet eventuelt kan klares med en form for isolering.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.1. Besøgsrum

Jeg anmodede arresthuset om at overveje at flytte briksen og eventuelt montere et ryglæn på væggen eller erstatte den med en briks med ryglæn. Jeg bad om underretning om resultatet af disse overvejelser.

Arresthuset har oplyst at der er anskaffet ryglæn til briksene i besøgsrummene, og at madrasserne er udskiftet til stofmadrasser.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg gik ud fra at den manglende udsmykning på væggene på inspektionstidspunktet skyldtes at rummet var nymalet. Jeg gik således ud fra at der efter inspektionen var sat billeder op på væggene, og hvis ikke at det snarest muligt ville ske.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har valgt ikke at hænge billeder op på de nymalede vægge fordi væggene er malet med diagonalstriber og grå kant der virker som en dekoration. Denne udsmykning er valgt i samarbejde med de indsatte.

Direktoratet har henholdt sig hertil, men har samtidig oplyst at direktoratet vil henstille til arresthuset at overveje hvorvidt arresthuset ved ophængning af gardiner, udskiftning af lampe eller på anden vis kan give besøgsrummene et større præg af hjemlig hygge.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om underretning om resultatet af arresthusets overvejelser i anledning af direktoratets henstilling.

Jeg henstillede til arresthuset at sørge for at kondomer er umiddelbart tilgængelige, f.eks. (diskret) placeret i et skab i besøgsrummet. Jeg bad om underretning om hvad der skete i den anledning.

Arresthuset har telefonisk over for direktoratet oplyst at arresthuset nu har placeret kondomer i besøgslokalet på hylden under rullebordet. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse om det har været overvejet at indkøbe legetøj til benyttelse under besøg og i givet fald med hvilket resultat.

Arresthuset har oplyst at de besøgende selv må medbringe legetøj. Arresthuset har henvist til hygiejniske hensyn.

Direktoratet har udtalt at direktoratet for så vidt angår legetøj til helt små børn er enig med arresthuset. For lidt større børn der ikke på samme måde putter legetøj i munden, gør der sig ikke de samme hensyn gældende. Direktoratet vil derfor henstille til arresthuset at anskaffe legetøj til besøgsrummene, og direktoratet har bemærket at arresthuset eventuelt kan søge direktoratet om penge til dette formål fra kontoen til velfærdsfremmende foranstaltninger for de indsatte.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om underretning om hvad der sker i anledning af direktoratets henstilling til arresthuset.

Jeg bad arresthuset om en udtalelse vedrørende administrationen af automaten ved indgangen til besøgsrummene i Arresthuset i Kolding, herunder oplysning om eventuelt overskud ved ordningen. Jeg bemærkede at jeg var opmærksom på at de indsatte ikke må benytte automaten, og at de besøgende må medbringe alkoholfrie drikkevarer mv.

Arresthuset har oplyst at arresthuset ikke mener at kunne administrere en ordning der adskiller de ansattes køb fra besøgendes og indsatte. Arresthuset har derfor opsat et skilt hvoraf det fremgår at det kun er personalet der må benytte automaten. De besøgende har mulighed for at medbringe alkoholfrie drikkevarer udefra.

Direktoratet har oplyst at arresthuset endvidere telefonisk den 6. februar 2003 har oplyst at overskuddet fra den tidligere ordning tilfaldt personalet.

Direktoratet har vedlagt kopi af direktoratets brev af 12. juli 2002 vedrørende overskud fra automatsalg som også er sendt til arresthusene. Direktoratet har oplyst at direktoratet har spurgt arresthuset om det er muligt at anbringe automaten et sted hvor kun personalet har adgang. På grund af automatens størrelse kan dette ifølge arresthuset ikke lade sig gøre uden at automaten vil være til gene på de smalle gange.

Direktoratet har efter omstændighederne – herunder de begrænsede muligheder for at løfte de administrative opgaver der er i et arresthus, og institutionens størrelse – henholdt sig hertil.

Jeg er enig i at det bedste ville være hvis automaten var placeret et sted hvor kun personalet har adgang. Med den bemærkning at jeg går ud fra at automatet vil blive flyttet hvis det senere skulle vise sig muligt at placere den et sted hvor kun personalet har adgang, tager jeg det oplyste til efterretning.

Ad punkt 2.3.2. Fritidsfaciliteter

Jeg forstod at dartspillet ville blive flyttet fra kondirummet til skolestuen. Såfremt min opfattelse var forkert, bad jeg arresthuset om at oplyse det.

Arresthuset har oplyst, at det elektroniske dartspil er udskiftet med et almindeligt dartspil, der er opstillet i bibliotekslokalet/skolestuen.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad arresthuset om at oplyse om den på inspektionstidspunktet defekte kondicykel var erstattet af den cykel som arresthuset havde oplyst at arresthuset havde i kælderen, eller af en anden. Såfremt det ikke var tilfældet, bad jeg arresthuset om at oplyse hvornår det forventedes at ske.

Arresthuset har oplyst at arresthuset råder over tre kondicykler og efterhånden som de går i stykker, bliver de repareret eller udskiftet således at der altid er én cykel, der fungerer i kondirummet. Arresthuset vil fremover være mere opmærksomme på cyklernes stand.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 2.3.3. Skolestue og bibliotek

Hvis biblioteket ikke allerede var flyttet tilbage til skolestuen, henstillede jeg at det skete nu. Jeg bad om underretning om hvad der skete i den anledning.

Arresthuset har oplyst, at biblioteket nu er flyttet tilbage til skolestuen.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 2.3.5. Toilet og bad

Jeg anbefalede Arresthuset i Kolding at erstatte håndsæben med flydende håndsæbe og håndklædet på toilettet i stueetagen med papirhåndklæder eller andet, f.eks. en elektrisk håndtørrer som findes på de to andre toiletter. Jeg bad arresthuset om at underrette mig om hvad min anbefaling gav anledning til.

Arresthuset har oplyst at der nu er opsat automater med flydende sæbe såvel på toilettet i stueetagen som på toilettet ved besøgsrummene.

Arresthuset har videre oplyst at der ikke længere er hængt håndklæder op på toilettet, men at de indsatte af hygiejniske grunde henvises til at medbringe eget håndklæde ved toiletbesøg.

Arrestforvareren har oplyst at det også efter toiletbesøg i stueetagen er muligt at benytte elektrisk håndtørrer. Den elektriske håndtørrer er ikke placeret inde i stueetagens toiletrum, men umiddelbart udenfor i en mellemgang der forbinder toilettet med baderummet.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning og beklager at jeg ikke var opmærksom på at der også var en elektrisk håndtørrer (i mellemgangen) i stueetagens toiletrum.

Ad punkt 2.3.7. Gårdtursarealer

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse hvem der har ansvaret for at feje gården mv., og hvor tit det sker.

Arresthuset har oplyst at ansvaret for renholdelse af gårdtursarealet påhviler personalet i arresthusets stueetage. Afdelingens gangmand skal mindst én gang om ugen feje i gården.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra at personalet påser at arealet holdes rent.

Jeg anmodede endvidere arresthuset om at oplyse om der nu var kommet møbler i gårdtursarealet og i givet fald oplyse nærmere herom.

Arresthuset har oplyst at der endnu ikke er anskaffet møbler til gårdtursarealet.

Direktoratet har udtalt at direktoratet er enig i at det ville være ønskeligt at der blev købt møbler til gården. Direktoratet vil anmode arresthuset om at have denne anskaffelse i erindring.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra at arresthuset vil anskaffe møbler til gården så snart der økonomisk er mulighed for det.

Ad punkt 3.1. Arbejde

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse resultatet af den undersøgelse som arresthuset ville foretage af mulighederne for at flytte noget af det arbejde der bliver udført på værkstedet, til cellerne.

Arresthuset har undersøgt muligheden for at flytte arbejde fra værkstedet til cellerne. Det har nu vist sig at arresthuset har kunnet flytte en delproduktion af værkstedsarbejde for Esselte til cellerne. Dette består i at sætte labels med strekkoder på plastposer.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad arresthuset om bemærkninger til det som talsmændene havde anført om at indsatte der deltager i undervisning i få timer om ugen, medregnes i arresthusets statistik over indsatte der er i arbejde.

Arresthuset har oplyst at indsatte der bliver undervist af arresthusets skolelærere, bliver noteret for det antal timer de undervises, også hvis der er indgået aftale om selvstudie. Der medtages således kun det antal timer de indsatte modtager undervisning i, i arresthusets statistik.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad arresthuset om at besvare talsmændenes anmodning om skriftlig dokumentation vedrørende forsøg på at skaffe yderligere arbejdsopgaver direkte over for talsmændene og orientere mig om svaret.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har meddelt talsmændene at der i sagens natur ikke foreligger skriftlige tilkendegivelser fra næringsdrivende der har været besøgt eller telefonisk kontaktet af arresthusets værk mestre og regionsværkmesteren. Arresthuset har videre oplyst at værk mestrene benytter enhver lejlighed til at reklamere for arresthusets arbejdsdrift over for potentielle kunder, herunder også i den lokale presse, radio og tv.

Direktoratet har ikke anført noget hertil i sin udtalelse.

Jeg har noteret mig at arresthuset har besvaret talsmændenes anmodning ved oplysning om at der ikke foreligger skriftligt materiale fra de virksomheder som arresthuset og regionsværkmesteren har kontaktet. Jeg går ud fra at det oplyste tillige skal forstås sådan at der heller ikke foreligger noget skriftligt materiale fra arresthuset vedrørende arresthusets kon-

takt til de virksomheder som arresthuset eller regionsværkmesteren har kontaktet, uden at det har ført til en aftale. Desuden går jeg ud fra at orienteringen af talsmændene også har omfattet oplysningen om reklamering i medierne. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse hjemlen for reglen om at arresthuset ikke udbetaler løn til de indsatte som – efter indsættelse fra gaden – melder sig til at arbejde, de første tre dage af deres indsættelse i arresthuset hvis de ikke kan tilbydes arbejde (tredages-reglen).

Arresthuset har oplyst at tredages-reglen omfatter indsatte der tilgår arresthuset op til weekender/helligdage. Disse optjener først dagpenge fra efterfølgende hverdag.

Arresthuset har telefonisk til direktoratet præciseret at reglen alene indebærer, at indsatte ikke optjener arbejdsvederlag for lørdage, søndage og helligdage.

Direktoratet har supplerende bemærket at hjemlen til det af arresthuset praktiserede findes i § 4, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 372 af 17. maj 2001. Heraf fremgår det at beskæftigelse normalt finder sted på ugens fem første dage. Direktoratet har tillige henvist til bekendtgørelsens § 6, stk. 1, hvoraf det fremgår at institutionen skal udbetale et grundbeløb pr. time for beskæftigelse.

Under henvisning til at den omtalte tredages-regel alene betyder at der ikke optjenes arbejdspenge for lørdage, søndage og helligdage hvor indsatte efter de nævnte regler normalt ikke er i beskæftigelse, har direktoratet henholdt sig til det af arresthuset anførte.

Jeg har noteret mig at der alene er tale om en regel om at der ikke optjenes arbejdsvederlag for arbejdsfrie dage, og jeg foretager mig på denne baggrund ikke mere vedrørende dette forhold.

Jeg bad direktoratet om at oplyse hvorvidt arresthusene efter direktoratets opfattelse bør orientere de indsatte om muligheden for at søge om arbejdsfællesskab på cellerne hvis de ikke kan tilbydes et sådant fællesskab i fællesrum.

Direktoratet har oplyst at direktoratet i forbindelse med den gennemgang af arresthusenes fællesskabsregler som direktoratet er i færd med at foretage, vil overveje spørgsmålet og herefter vende tilbage.

Jeg har noteret mig det oplyste og afventer direktoratets tilbagemelding.

Ad punkt 3.2. Fritid

Hvis jeg havde ret i at arresthusets tidligere udtalelse af 8. april 2002 skulle forstås sådan at der efter at dartspillet er blevet fjernet, i stedet er blevet mulighed for at flere indsatte sammen kan spille forskellige spil i det oprindelige skolelokale, bad jeg arresthuset om at oplyse hvor mange indsatte der må være sammen i dette rum ad gangen og i hvor lang tid.

Arresthuset har oplyst at de indsatte har haft – og stadig har – mulighed for i fællesskab i skolestuen/biblioteket at spille forskellige spil. Indtil tre indsatte ad gangen kan tre timer om ugen deltage i denne aktivitet.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad arresthuset oplyse om arresthuset havde overvejet eller ville overveje (andre) aktiviteter i de små gårde.

Arresthuset har oplyst at der i en af de små gårdtursgårde i sommerperioden har været opstillet et bordtennisspil. De indsatte skal melde sig til denne aktivitet, og det sikres ved personalets mellemkomst at alle har mulighed for spil en gang om ugen.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg går ud fra at arresthuset løbende overvejer og med de indsatte (talsmændene) drøfter mulighederne for aktiviteter i gårdene.

Da det fremgik af referatet fra et talsmandsmøde den 8. oktober 2001 at det vil blive overvejet at opsætte bordtennisbordet i den store gård i sommerperioden (indtil det kan placeres i det nye fritidslokale), bad jeg arresthuset om at underrette mig om resultatet af disse overvejelser.

Arresthuset og direktoratet har henvist til svaret ovenfor. Af dette fremgår det som nævnt at bordtennisbordet har været sat op i sommerperioden (ikke i den store, men i en af de små gårde).

Jeg har (som nævnt ovenfor) noteret mig at bordtennisbordet har været sat op i en af gårdene i sommerperioden.

Vedrørende et ønske fra de indsatte om PlayStation og skakcomputer noterede jeg mig at arresthuset havde foreslået at nogle af pengene fra tv-udlejningsordningen kunne bruges til køb af elektroniske spil som arresthuset kunne låne eller leje ud til de indsatte. Jeg bad arresthuset om at underrette mig om hvad der videre måtte være sket vedrørende dette forslag.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har indkøbt tv/videoafspiller og PlayStation-spil. Indkøb af spil er sket på grundlag af en afstemning blandt de indsatte om hvilke spil der skulle indkøbes. Spillene udlånes vederlagsfrit til de indsatte, og det sikres ved personalets mellemkomst at alle indsatte mindst én gang ugentligt har adgang til at låne et spil. Midlerne til indkøbet blev stillet til rådighed af direktoratet fra kontoen "butiksoverskud". Arresthuset fik endvidere midler til indkøb af et "flerfunktions kondiredskab", som er opstillet i kondirummet.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Da jeg forstod at arresthuset tog initiativ til et møde med biblioteket med henblik på at indgå en biblioteksaftale, bad jeg arresthuset om at sende mig en kopi af aftalen (når den forelå).

Arresthuset har oplyst at der den 19. februar 2002 blev afholdt møde mellem arresthuset og Kolding bibliotek. På mødet blev der aftalt en konkret udmøntning af den generelle aftale der er indgået mellem Direktoratet for Kriminalforsorgen og Kommunernes Landsforening for biblioteksbetjening af provinsens arresthuse. Aftalen er indgået i februar 1975.

Af aftalen fremgår det at arresthuse med en gennemsnitligt belægning på over 40 skal have en bogsamling på mindst 500 bind. Bogsamlingen skal udskiftes mindst 1 gang i kvartalet. Der skal endvidere leveres tidsskrifter og lokal avis i henhold til aftalen.

Af referatet af mødet den 19. februar 2002 fremgår det at dette vil blive præciseret og nedfældet i lokalaftalen mellem Kolding bibliotek og arresthuset, jf. pkt. 7 i den generelle aftale.

Der er i øvrigt lagt op til at der blandt personalet udpeges en kontaktperson vedrørende arresthusets biblioteksbetjening og kommunebiblioteket.

Direktoratet har udtalt at direktoratet under forudsætning af at aftalen indeholder de præciseringer der er nævnt i referatet af 19. februar 2002, ikke har yderligere bemærkninger hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning, men beder fortsat arresthuset om at sende mig en kopi af aftalen når den nedfældet.

Jeg henstillede til arresthuset at overveje at indhente et bogkatalog og underrette mig om resultatet af disse overvejelser.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har bedt biblioteket om levering og jævnlig udskiftning af bogkataloger, og at biblioteket efterfølgende har sendt et antal kataloger.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 3.3. Undervisning

Jeg bad arresthuset om at oplyse i hvilket omfang der oprettes handleplaner hvori indgår uddannelsesplaner.

Arresthuset har oplyst at arresthusets personale i deres egenskab af kontaktperson for et antal indsatte udfører handleplaner for indsatte med en afsoningstid på over 60 dage. I disse handleplaner kan der indgå uddannelsesplaner.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad arresthuset om at oplyse om det fortsat forholder sig sådan at lærerne ikke kan betjene en pc. I benægtende fald bad jeg arresthuset om at oplyse hvorfor pc'en ikke er installeret, så den kan bruges i videre omfang.

Jeg bad tillige arresthuset om at oplyse hvorvidt pc'en er – eller vil blive – installeret i det nuværende undervisningslokale da det nu igen anvendes til undervisning. Jeg henviste her-

ved til pkt. 9 i den nye fællesskabsvejledning (nr. 71 af 5. juli 2002) hvorefter undervisningslokaler bør indeholde bl.a. pc'er.

Arresthuset har oplyst at der stadig ikke bruges pc i forbindelse med de indsatte undervisning.

Direktoratet har udtalt at direktoratet finder det utilfredsstillende at ingen af de to lærere der underviser i arresthuset, bruger pc i undervisningen. Direktoratet vil kontakte arresthuset og senest i forbindelse med min opfølgingsrapport vende tilbage til sagen.

Jeg er enig i at det er utilfredsstillende at der ikke anvendes pc i undervisningen. Jeg afventer tilbagemelding fra direktoratet vedrørende resultatet af direktoratets kontakt til arresthuset.

Endvidere bad jeg arresthuset om at oplyse om arresthuset, som anbefalet af direktoratet, jf. bilag 9 til direktoratets rapport fra direktoratets inspektion af arresthuset, har kontaktet Arresthuset i Vejle vedrørende anvendelsen af pc til specialundervisning.

Arresthuset har ikke svaret herpå, men jeg forstår oplysningen om at der ikke anvendes pc i undervisningen sådan at arresthuset ikke har kontaktet Arresthuset i Vejle.

Direktoratet har henvist til svaret ovenfor.

Da direktoratet vil kontakte Arresthuset i Kolding vedrørende anvendelse af pc i undervisningen, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 5. Belægning mv.

Jeg bad arresthuset om at oplyse hvorvidt der efter arresthusets opfattelse generelt er problemer med overbelægning i arresthuset. I givet fald anmodede jeg arresthuset om nærmere at

redegøre herfor, og herunder uddybe den anvendelse af skolestuen til almindelig belægning som arresthuset nævnte havde fundet en del sted i månederne forud for inspektionen.

Arresthuset har oplyst at arresthuset i den forløbne del af 2002 har haft en gennemsnitlig belægningsprocent på 99,4. Der har som følge heraf naturligt været problemer med overbelægning i arresthuset. Dette har også medført at det ind imellem har været nødvendigt at inddrage skolestue, bibliotek og besøgsværelse til indkvartering af de indsatte, ligesom der er forekommet dobbeltbelægning på almindelige celler.

Inddragelse af besøgsrum og skolestue har typisk været i forbindelse med indsætning om natten og mest i weekender hvor politiet har anholdt mange "grænseoverløbere". Disse er så i løbet af mandagen enten blevet overført til Sandholmløjren eller løsladt.

Direktoratet har henholdt sig hertil med den tilføjelse at direktoratet forventer at presset på pladserne i arresthusene vil mindskes i takt med at der bliver etableret 100 nye fængselspladser, hvoraf de 85 vil være lukkede pladser.

Direktoratet har i den forbindelse oplyst at de 100 pladser, ifølge en belægningsprognose som kriminalforsorgen har udarbejdet, vil være tilstrækkeligt til at dække den løbende tilgang af varetægtsarrestanter og strafmasse og samtidig til at mindske den venterkø der er opstået. Direktoratet vil dog følge udviklingen nøje.

Direktoratet har endelig oplyst at direktoratet er i fuld gang med at etablere de omtalte pladser som vil blive taget i brug i løbet af 2003.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad tillige direktoratet om bemærkninger til arresthusets opfattelse hvorefter arresthuset ikke mener at kunne afvise indsatte på grund af manglende ledig cellekapacitet.

Direktoratet har bekræftet at arresthuset ikke kan afvise indsatte. Direktoratet har supplerende oplyst at de enkelte institutioner altid kan henvende sig til direktoratet i tilfælde hvor man mangler cellekapacitet. Direktoratet gør sig i sådanne situationer store anstrengelser for at få fordelt de indsatte på en sådan måde at såvel den enkelte indsatte som institutionerne belastes mindst muligt.

Direktoratet har videre bemærket at dette i år 2002 har været overordentligt vanskeligt. Etableringen af de nye pladser forventes imidlertid som nævnt at mindske presset på arresthusene betydeligt.

Jeg har noteret mig det oplyste og henviser arresthuset til eventuelt at kontakte direktoratet når der er særlige problemer med overbelægning.

Ad punkt 6.4. Vaskemaskine og køleskabe

Jeg bad arresthuset om at oplyse hvad der var sket i anledning af mit forslag under inspektionen om at arresthuset skaffede køleskabe til gangene, så de indsatte havde mulighed for at opbevare drikkevarer mv. på køl. Såfremt arresthusets overvejelser var mundet ud i at der ikke kunne opstilles køleskabe, gik jeg ud fra at arresthuset havde overvejet kølebokse, og jeg bad da arresthuset om at oplyse om resultatet af disse overvejelser.

Arresthuset har oplyst at man har valgt at anskaffe køleskab til alle celler. I beslutningen indgik økonomiske og praktiske betragtninger. Ved indhentning af tilbud lykkedes det arresthuset at få en pris på køleskab til alle celler der kunne konkurrere med opsætning af køleskab på gangene.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 6.6. Indsattes kontakt med omverdenen, herunder besøg og telefonsamtaler

Da det i arresthusets gamle husorden af 30. august 2001 som var vedlagt brevet fra den indsatte som jeg modtog et brev fra, var angivet at besøg kl. 14.30 også i weekenden varede til kl. 15.30, bad jeg arresthuset om at oplyse om der er tale om en skrivefejl når besøg fra kl. 14.30 i weekender i husordenen fra 15. oktober 2001 kun kan vare ½ time, eller om der var sket en ændring på dette punkt. Hvis der var tale om en skrivefejl, gik jeg ud fra at arresthuset vil rette fejlen.

Arresthuset har oplyst at der var tale om en skrivefejl, og at fejlen er rettet i den reviderede husorden.

Direktoratet har henholdt sig til det som arresthuset har oplyst.

Jeg har noteret mig at der var tale om en skrivefejl, og at den er rettet.

Jeg anmodede arresthuset om en udtalelse vedrørende mulighederne for at andre besøg end sidste besøg i besøgstidsrummet, dvs. også besøg der afvikles tidligere på dagen, kan få lov til at fortsætte efter en time hvis lokalet ikke er optaget i det efterfølgende tidsrum.

Arresthuset har oplyst at hvis der ikke er anmeldt besøg efter et igangværende besøg, kan de besøgende – efter anmodning – få udvidet besøgstiden.

Direktoratet har henholdt sig til det af arresthuset oplyste.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad arresthuset oplyse om afsnittet i husordenen om at den indsatte ved nægtelse af besøg normalt kun får oplyst at ”besøgstilladelse er nægtet, idet tavshedspligten i de fleste tilfælde

forbyder arresthuset at underrette den indsatte om årsagen hertil” var rettet efter inspektionen. I givet fald bad jeg arresthuset om at sende mig en kopi heraf.

Arresthuset har oplyst at husordenen er rettet og har vedlagt en kopi af den reviderede husorden.

Direktoratet har henholdt sig til det af arresthuset anførte.

Jeg tager til efterretning at sætningen i citatet ovenfor er udeladt i den reviderede husorden..

Jeg bad arresthuset om ved næste revision af husordenen at overveje at udelade en passage i husordenen om at afsonere har ret til telefonsamtaler med bl.a. ”nærtstående personer”. Jeg bad arresthuset om at meddele mig resultatet af disse overvejelser.

Jeg anmodede endvidere arresthuset om at oplyse om arresthuset havde udnyttet bemyndigelsen i telefonbekendtgørelsens § 4, stk. 2, til at fastsætte regler for den praktiske gennemførelse af de indsattes ret til at føre telefonsamtaler.

Arresthuset har oplyst at den nævnte passus er fjernet, og at der ikke er fastsat regler vedrørende den praktiske gennemførelse af telefonsamtaler. Arresthuset har henvist til at det fremgår af ”regler og information for indsatte” at ”fængselsafsonere har ret til telefonsamtaler (når det er praktisk muligt)”.

Direktoratet har henholdt sig til det af arresthuset anførte.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.7. Talsmandsordning

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse om der nu var fastsat lokale regler om talsmandsvirk-somheden. I givet fald bad jeg arresthuset om at sende mig en kopi af reglerne.

Arresthuset har oplyst at der ikke er udfærdiget yderligere regler vedrørende talsmandsvirk-somhed ud over det beskrevne i husordenen.

Direktoratet har anført følgende:

”...

Det fremgår af husordenens punkt 32 vedrørende talsmandsordning, at der er adgang til at vælge talsmænd og suppleanter for disse på de enkelte afdelinger i arresthuset. Det fremgår endvidere, at talsmændene afholder månedlige møder, og at der én gang i kvartalet afholdes møde mellem arresthusets ledelse og de tre talsmænd. Endelig fremgår det, at indsattes hen-vendelse til talsmændene foregår skriftligt via personalet på den enkelte afdeling, og at de indsatte også har mulighed for personlig samtale med talsmændene. Der vedlægges kopi af husordenen.

Det fremgår af § 8, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 369 af 17. maj 2001 om gennemførelsen af medindflydelse for indsatte i kriminalforsorgens institutioner, at institutionens leder fastsæt-ter nærmere regler om gennemførelsen af de indsattes medindflydelse. Det fremgår endvide-re, at der skal fastsættes regler om antallet af talsmænd, hvor ofte der afholdes valg af tals-mænd, om en eventuel fælles talsmand vælges af alle de indsatte eller af talsmændene, pro-ceduren for valg af talsmænd og eventuelt fælles talsmand samt om kontrollen med disse valg, hvor ofte der normalt skal ske drøftelser mellem institutionen og talsmændene, og om talsmændenes drøftelser skal foregå med institutionens ledelse eller med de medarbejdere, der har ansvaret for de indsattes forhold på afdelinger (afdelingsafsnit), værksteder og undervisningshold.

Efter direktoratets opfattelse er det, der fremgår af arresthusets husorden, således ikke til-strækkeligt til, at kravene i bekendtgørelsens § 8 kan anses for at være opfyldt. Der mangler således regler om hvor ofte, der afholdes valg af talsmænd samt regler om proceduren for valg af talsmænd samt om kontrollen med disse valg.

Direktoratet vil tilkendegive dette over for arresthuset og anmode om, at husordenen udbyg-ges, således at kravene i § 8 opfyldes.

...”

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg anmodede om direktoratets bemærkninger til den delegation af kompetencen til at fastsætte regler efter § 8, stk. 1 og 2, som var sket i de af Politimesteren i Kolding den 30. oktober 2001 udfærdigede ”Retningslinier for Arresthuset i Kolding vedrørende kompetenceforhold og arbejdsgange i forbindelse med reglerne i straffuldbyrdelsesloven og de administrative regler i medfør af loven” (dog med den klausul at det skal ske efter forudgående ”drøftelse” med arrestinspektør eller vicepolitimester).

Direktoratet har i den anledning anført følgende:

”...

Det fremgår af bekendtgørelsens § 8, stk. 1 og 2, at institutionens leder kan fastsætte regler efter disse bestemmelser. Det fremgår endvidere af pkt. 14 i vejledning nr. 11991 af 29. juni 2001 om adgangen til intern delegation i kriminalforsorgens institutioner, at som følge af, at adgangen til delegation af kompetence til at udstede regler er undergivet nogle snævre grænser, bør institutionslederens kompetence til at udstede lokale regler normalt ikke delegeres til andre medarbejdere i institutionen.

Direktoratet har forstået arresthusets ordning således, at arrestforvareren udfærdiger udkast til regler, hvorefter disse godkendes af arrestinspektøren. Direktoratet har ingen bemærkninger hertil.

Da det imidlertid efter bekendtgørelsens § 8, stk. 1 og 2 er institutionens leder, der fastsætter regler, finder direktoratet, at reglerne skal underskrives af arrestinspektøren. Direktoratet vil tilkendegive dette over for arresthuset.

...”

*Jeg har noteret mig det oplyste. Heller ikke jeg har bemærkninger til at arresthuset udfærdiger et **udkast** til regler.*

Jeg noterede mig at de indsatte der ønsker en samtale med deres talsmand, kan få en sådan samtale. Jeg gik ud fra at det fremgik af eller ville fremgå af de regler som arresthuset havde udfærdiget eller ville udfærdige. Hvis reglerne var udfærdiget, og det ikke fremgik heraf, gik jeg ud fra at arresthuset ville overveje at indføre det, og jeg bad da arresthuset om at underrette mig herom.

Jeg henstillede endvidere til arresthuset at supplere det anførte i husordenen om at de indsat-tes henvendelse til talsmændene skal ske skriftligt, med oplysning om at de samtidig kan bede om en samtale med talsmanden. Jeg bad arresthuset om at underrette mig når det var sket.

Arresthuset har oplyst at det er indskrevet i den reviderede husorden at indsatte skriftligt kan anmode om samtale med talsmændene.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg anmodede om direktoratets bemærkninger til talsmændenes klage over at de ikke kan få lov til at samle alle de indsatte på den afdeling som de repræsenterer, til et møde.

Arresthuset har oplyst at afslaget er begrundet i ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn, idet det er lagt til grund at et møde med op til 26 indsatte kan medføre en sikkerhedsrisiko både for de indsatte og for arresthusets personale.

Direktoratet har anført følgende:

”...

Det fremgår af bekendtgørelsens § 4, stk. 1, at en talsmand med henblik på forberedelse af drøftelser med institutionen har ret til kontakt med de medindsatte, den pågældende særligt repræsenterer.

Efter direktoratets opfattelse skal bestemmelsen sikre, at talsmanden har adgang til kontakt med den enkelte indsatte, som den pågældende repræsenterer. Derimod ligger der ikke i denne bestemmelse en ret for talsmanden til at samle alle de indsatte, som den pågældende repræsenterer, til et møde.

Direktoratet kan derfor henholde sig til, at arresthuset af ordens- og sikkerhedsmæssige årsager har givet afslag herpå.

...”

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Såfremt der var udstedt regler om talsmandsvirksomheden, og arresthuset heri havde fastholdt mødefrekvensen til en gang i kvartalet, bad jeg arresthuset om at oplyse om spørgsmålet om hyppigere mødefrekvens havde været overvejet. Hvis reglerne endnu ikke var udfærdiget, gik jeg ud fra at det ville blive overvejet.

Såfremt der var udstedt regler, og arresthuset heri havde fastholdt mødefrekvensen til en gang i kvartalet, bad jeg endvidere direktoratet om bemærkninger til talsmændenes klage over at der kun afholdes møde hvert kvartal.

Arresthuset har telefonisk over for direktoratet oplyst at arresthuset har overvejet spørgsmålet om hyppigere mødefrekvens og har fastholdt den til en gang i kvartalet.

Under henvisning til at det af min rapport fremgår at ledelsen har givet udtryk for at det altid vil være muligt for de indsatte at aftale et møde med arresthusets ledelse, og at det af bekendtgørelsens § 3 fremgår, at drøftelser med institutionen skal kunne komme i stand på talsmændenes initiativ, har direktoratet ingen bemærkninger til at arresthuset har fastsat at der afholdes møde mellem arresthusets ledelse og de tre talsmænd en gang i kvartalet.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 6.8. Avishold

Jeg henstillede til arresthuset at abonnere på en eller flere aviser som de indsatte kan låne, og jeg bad om underretning om hvad der skete i den anledning. Min henstilling var foranlediget af en skriftlig klage som jeg modtog fra en indsat som var løsladt fra arresthuset umiddelbart før inspektionen, og som (derfor) ikke blev forelagt for ledelsen under den afsluttende samtale i arresthuset. Det fremgik af arresthusets dagældende husorden at aviser kunne bestilles gennem købmanden.

Arresthuset har oplyst at arresthuset i flere år har abonneret på aviserne ”Jydske Vestkysten” og ”Jyllandsposten”. Abonnementerne betales via biblioteksaftalen.

Direktoratet har henholdt sig til arresthuset oplysninger.

Jeg har noteret mig at arresthuset igennem flere år har abonneret og fortsat abonnerer på de nævnte aviser (og at arresthuset således ikke – som angivet af den indsatte – var ophørt med at abonnere på aviser). Jeg har endvidere noteret mig at der er indføjet i husordenen at arresthuset abonnerer på de nævnte aviser. Jeg har herefter ikke grundlag for at foretage mig mere vedrørende dette forhold.

Jeg bad arresthuset om at oplyse hvorledes arresthuset havde forholdt sig eller ville forholde sig i forhold til straffuldbyrdelseslovens § 58, stk. 3, hvorefter udenlandske indsatte så vidt muligt have adgang til bl.a. aviser og tidsskrifter på deres eget sprog.

Arresthuset har telefonisk den 6. februar 2003 til direktoratet oplyst at biblioteket i Kolding ud over udenlandske bøger efter anmodning skaffer udenlandske aviser.

Direktoratet har oplyst at direktoratet ved telefonisk henvendelse til arresthuset den 2. januar 2003 har fået oplyst at der ikke hidtil har været problemer med at skaffe udenlandsk litteratur på de sprog som de indsatte har ønsket, men at der ellers vil være mulighed for at bestille litteratur via kommunebiblioteket i Århus.

Direktoratet har henholdt sig til det arresthuset har oplyst.

Direktoratet har tidligere i forbindelse med inspektion udtalt sig om den måde hvorpå de pågældende institutioner har forholdt sig til bestemmelsen i straffuldbyrdelseslovens § 58, stk. 3. For så vidt angår adgangen til udenlandske aviser er det indgået i bedømmelsen heraf hvor stort et antal udlændinge de pågældende institutioner har. For institutioner hvor andelen af udlændinge til stadighed er stort, har direktoratet fundet at institutionen har pligt til at abon-

nerne på aviser på hovedsprogene. I sagen vedrørende min inspektion af Arresthuset i Hillerød udtalte direktoratet således:

”For så vidt angår udenlandske indsatte fremgår det af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 58, at formålet med bestemmelsen er at understrege, at det for udenlandske indsatte er af væsentlig betydning at kunne holde sig orienteret om samfundsforhold i deres eget land og på deres eget sprog. Med formuleringen "så vidt muligt" i straffuldbyrdelseslovens § 58, stk. 3, er det forudsat, at der er økonomiske grænser for institutionens pligt til at gennemføre denne ret.

I 2001 udgjorde andelen af udenlandske indsatte i arresthuset i Hillerød 23,7 %. Til sammenligning udgør andelen af udenlandske indsatte i alle landets arresthuse i gennemsnit 13,9 %. På baggrund heraf, og under hensyn til at arresthuset har indsatte af meget forskellige nationaliteter, er det direktoratets opfattelse, at der skal findes 2-3 aviser på hovedsprogene engelsk, fransk eller tysk i arresthuset. Direktoratet tager til efterretning, at arresthuset i stedet for at abonnere på udenlandske aviser forsøger at etablere en ordning med det lokale bibliotek om levering af aviser på hovedsprogene.”

Jeg anmoder arresthuset om oplysning om andelen af udlændinge i arresthuset (evt. i 2002), og om det anførte giver arresthuset anledning til en anden ordning med biblioteket. Jeg beder om direktoratets bemærkninger hertil.

Arresthuset bedes desuden oplyse hvorvidt arresthuset orienterer de (udenlandske) indsatte om arresthusets ordning vedrørende levering af udenlandske aviser.

Ad punkt 6.12. El-artikler mv.

Jeg bad Arresthuset i Kolding om at oplyse om de overvejelser som arresthuset måtte have gjort sig vedrørende de indsattes muligheder for at spille musik efter eget valg.

Arresthuset har oplyst at arresthuset er bekendt med at de indsatte ikke kan benytte audiodelen i de udlejede tv-apparater, idet de indsatte ikke kan få udleveret en fjernbetjening. Arresthuset har derfor indkøbt et antal transistorradioer som de indsatte efter anmodning kan låne. Indtil videre opkræves der ikke leje af radioerne. Transistorradioerne kan dog ikke af-

spille hverken bånd eller cd'er. Arrestforvareren har den 7. januar 2003 derfor oplyst over for direktoratet at arresthuset vil indføre en lejeordning hvorefter de indsatte kan leje cd-afspillere af arresthuset, og dermed få mulighed for at høre musik efter eget valg.

Direktoratet har henholdt sig til det som arresthuset har oplyst.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg beder arresthuset om at oplyse lejeprisen for cd-afspillerne.

Jeg bad endvidere arresthuset oplyse om arresthuset havde fastsat nærmere regler efter bekendtgørelsens § 3. I bekræftende fald bad jeg arresthuset om at sende mig et eksemplar af disse regler.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har udarbejdet en såkaldt "negativliste" over de genstande som det ikke er tilladt for de indsatte at få udleveret. På samme liste beskrives endvidere hvilke effekter til personligt brug, inventargenstande, personlige papirer, penge, uddannelsesmaterialer og toiletartikler som de indsatte kan få udleveret. Arresthuset har vedlagt kopi af listen til orientering.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.13. Information af indsatte mv.

Jeg bad arresthuset om at oplyse om husordenens pkt. 28 hvori det var anført at den indsatte kunne blive "idømt" erstatning, var ændret til f.eks. "pålagt" erstatningspligt. I givet fald bad jeg arresthuset om at sende mig kopi heraf.

Arresthuset har oplyst at formuleringen nu er ændret. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg henstillede til arresthuset at ændre punkt 5 i husordenen hvori det var anført at fængselsafsonere har arbejdspligt og pligt til at udføre anvist arbejde, og at tilsidesættelse heraf kan medføre disciplinærstraf efter straffuldbyrdelseslovens § 67, nr. 3. Jeg bad om underretning når denne ændring var sket.

Arresthuset har oplyst at den fejlagtige oplysning om arbejdspligt nu er fjernet. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 6.14. Personalebemanding

Jeg anmodede direktoratet om en udtalelse vedrørende det som arresthuset havde oplyst om personalebemandingen og herunder oplyse om hvad der måtte være sket siden min inspektion af arresthuset i december 2001. Arresthuset havde bl.a. oplyst at Arresthuset i Kolding er landets dårligst bemandede arresthus hvilket direktoratet er fuldt ud bekendt med, og at direktoratet havde bedt arresthussektoren om at pege på hvorfra der skal tages personale til overflytning til Arresthuset i Kolding.

Direktoratet har i den anledning anført følgende:

”...

Direktoratet har ved flere lejligheder drøftet personalebemandingen i Arresthuset i Kolding. Direktoratet deler ikke arresthusets opfattelse af, at arresthuset er landets dårligst bemandede arresthus. Der er for år tilbage indgået en aftale om at udvide arresthusets natbemanding fra 2 til 3 fængselsfunktionærer. Samtidig blev det aftalt, at den ledende overvagtimester blev en del af ledelsens turnusstillinger.

Efter en drøftelse med arresthusets ledelse i april 2002 blev arresthusets samlede normativ udvidet med 1 årsværk. Herefter var arresthusets samlede timeramme/normativ sammenlignelig med øvrige arresthuse. Efter en drøftelse lokalt i arresthuset ønskede man ikke nævnte udvidelse af normativet. Denne beslutning blev dog ændret efter fornyet drøftelse i arresthuset i september 2002, således at arresthusets normativ er udvidet med et årsværk fra 1. oktober 2002.”

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder om udvidelse af normativet med et årsværk fra den 1. oktober 2002.

Ad punkt 6.15. Undersøgelse (visitation) og åbning af indsattes post

Jeg bad arresthuset om at oplyse om ordningen med at lægge sedler når der havde været foretaget undersøgelse af en celle, var indført. I givet fald gik jeg ud fra at der anvendes en standardblanket, og jeg bad i så fald om kopi af denne blanket. Jeg gik i så fald tillige ud fra at husordenen ville blive ajourført på dette punkt.

Arresthuset har fremsendt en kopi af den standardblanket der bruges af personalet efter undersøgelse af de indsattes celler.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig at der anvendes en standardblanket til orientering af de indsatte ved undersøgelse af deres celler – og at ordningen med at lægge sedler efter en sådan undersøgelse således er indført.

Jeg bad om direktoratets bemærkninger til talsmændenes klage over at der hver dag rutinemæssigt foretages visitation af to celler på hver etage.

Direktoratet har bemærket at en undersøgelse af hvilke effekter en indsat har i sin besiddelse i sit opholdsrum, efter straffuldbyrdelseslovens § 60, stk. 1, kan ske hvis det er nødvendigt for at sikre overholdelse af ordensbestemmelserne eller iagttagelse af sikkerhedshensyn. Direktoratet finder at det må bero på en konkret vurdering i den enkelte institution hvor mange undersøgelser der er nødvendige for at tilgodese de nævnte formål, og finder på denne

baggrund ikke at det kan kritiseres at der i Arresthuset i Kolding er truffet bestemmelse om dagligt at undersøge i alt seks af arresthusets i alt 50 celler.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad tillige direktoratet om at uddybe det i vejledningens pkt. 2, 3. afsnit, anførte om at der ifølge lovens bemærkninger vil "være mulighed for at undersøge grupper af indsatte på tilfældige tidspunkter og steder"

Direktoratet har i den anledning anført følgende:

"...

Vedrørende punkt 2, 3. afsnit i vejledningen om undersøgelse af indsattes person og opholdsrum skal direktoratet bemærke, at det nævnte citat findes i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser i lovforslag nr. L 145 af 8. december 1999 om en lov om fuldbyrdelse af straf mv., på side 156 i første spalte under bemærkningerne til § 60, stk. 1.

Indsættelsen af det nævnte citat er ikke nærmere begrundet i lovforslagets bemærkninger, men det citerede skal ses i sammenhæng med, at straffuldbyrdelseslovens § 60, stk. 1 efter sin ordlyd hjemler adgang til personundersøgelse af "en indsat" og "den indsatte".

Om forhistorien til den nævnte passus i bemærkningerne fremgår af betænkning 1181/1989 om en lov om fuldbyrdelse af straf mv., bind 3, side 797, at Statsfængslet i Jyderup (med tilslutning fra Statsfængslet ved Horserød og Inspektørforeningen) i sit høringssvar vedrørende arbejdsgruppens lovudkast anførte, "at der i et åbent fængsel er ret frit spil med hensyn til indsmugling af bl.a. narkotika og alkohol, idet kontrolmulighederne er begrænsede" og "at opretholdelse af forsvarlige ordens- og sikkerhedsmæssige forhold derfor kræver, at der er hjemmel til at foretage visitation af personer på tilfældige tider og steder". Statsfængslet anførte endelig, at man ikke kunne se "at der i den foreslåede bestemmelse er tilstrækkelig hjemmel hertil."

Arbejdsgruppen præciserede herefter (jf. betænkningens side 623), "at bestemmelsen i (forslagets § 56, svarende til den vedtagne lovs § 60) stk. 1 indeholder en ikke udtømmende opregning af de tilfælde, hvor der kan foretages visitation. Afgørende herfor er efter bestemmelsen alene, om sådan visitation findes nødvendig for at sikre overholdelse af ordensbestemmelser eller iagttagelse af sikkerhedshensyn".

Straffelovrådet anførte derefter (jf. betænkning 1355/1998, side 246), at der ikke med rådets lovudkast tilsigtedes afvigelser på dette punkt (i forhold til arbejdsgruppens udkast), og at

"også efter rådets lovudkast kan der derfor forekomme andre tilfælde, hvor bestemmelsen kan finde anvendelse, f.eks. tilfælde, hvor institutionen ønsker at foretage undersøgelse af påklædningen hos en gruppe indsatte, fordi der er begrundet mistanke om, at én eller flere i gruppen er i uretmæssig besiddelse af effekter".

Direktoratet skal endelig bemærke, at formålet med vejledningens punkt 2, 3. afsnit har været at tage højde for fortolkningstvivil vedrørende de i praksis forekommende situationer, hvor der opstår behov for at gennemføre en personundersøgelse som beskrevet af straffelovrådet."

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.16. Varsling og tilbagemelding mv.

Jeg foreslog under inspektionen at det blev indskærpet over for de ansatte at alle anmodningssedler ekspederes hurtigst muligt. Jeg anmodede arresthuset om at oplyse om en sådan indskærpelse havde fundet sted.

Arresthuset har oplyst at det på morgenmøder er indskærpet overfor personalet at anmodningssedler fra indsatte skal ekspederes hurtigst muligt.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse om personalet (samtidig) var anmodet om at følge den fremgangsmåde som politimesteren havde foreslået, hvorefter arresthuset ved henvendelser der er adresseret til en ansat som er fraværende, spørger om den indsatte ønsker at tale med en anden.

Arresthuset har telefonisk den 5. februar 2003 til direktoratet oplyst at det på morgenmøder er henstillet over for personalet at den indsatte skal spørges om han vil tale med en anden, hvis personalet modtager en anmodningsseddel til en ansat der er fraværende.

Jeg har noteret mig denne oplysning.

Jeg bad samtidig arresthuset om at oplyse om forslaget om ekspedition gennem en kontaktperson havde været overvejet og da med hvilket resultat. Dog bemærkede jeg at jeg umiddelbart tvivlede på at dette vil medvirke til hurtigere ekspedition.

Arresthuset har anført at henvendelse gennem kontaktpersoner efter arresthusets opfattelse ikke vil være fremmende for ekspeditionen af indsattes henvendelser.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste som jeg – som anført i den endelige rapport – er enig i.

Jeg bad arresthuset om at oplyse om spørgsmålet om ændring af fristen for tilmelding til bad og gårdtur havde været overvejet og i givet fald med hvilket resultat. Jeg bemærkede i den forbindelse at jeg gik ud fra at der ikke kun var mulighed for at forudbestille gårdtur, men tillige bad.

Arresthuset har oplyst at de indsatte fortsat skal give besked ved morgenmadsudleveringen om de ønsker bad og gårdtur. Efter drøftelse med talsmændene er proceduren dog ændret således at personalet forespørger den enkelte indsatte om han ønsker bad og gårdtur den aktuelle dag.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder at der ikke er mulighed for at forudbestille bad og gårdtur, men at de indsatte hver dag ved morgenvækningen spørges om de ønsker bad og/eller gårdtur.

Jeg opfordrede arresthuset til at ændre praksis således at fængselsfunktionærerne banker på inden de låser celledørene op (blot som en markering inden døren åbnes). Jeg bad arresthuset oplyse om praksis var ændret efter min opfordring herom.

Arresthuset har oplyst at min opfordring er videreformidlet til personalet på arresthusets morgenmøder. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 8. Rapportgennemgang

Jeg gik ud fra at arresthuset havde behandlet i hvert fald to nærmere angivne sager efter disciplinærstrafbekendtgørelsens § 6 i den periode som min anmodning om disciplinærsager vedrørte (1. juli 2001 til 11. december 2001). Såfremt min antagelse var korrekt, bad jeg arresthuset om at fremsende disse sager og andre sager der måtte have været behandlet uden afholdelse af forhør i perioden 1. juli 2001 til 11. december 2001, dog max. 10 sager (de senere). Jeg bad samtidig arresthuset om at oplyse hvorfor jeg ikke havde modtaget disse sager sammen med forhørssagerne.

Arresthuset har vedlagt 10 sager der er behandlet efter disciplinærstrafbekendtgørelsens § 6 i den nævnte periode og har beklaget at disse ved en fejl ikke blev udleveret sammen med forhørssagerne.

Direktoratet har noteret sig at arresthuset har beklaget at disse sager ved en fejl ikke var udleveret sammen med forhørssagerne.

Jeg har noteret mig at arresthuset har behandlet (flere) sager efter disciplinærstrafbekendtgørelsens § 6, og at det skyldes en fejl at sagerne inden for den periode som min anmodning om udlån af sager vedrørte, ikke er udleveret sammen med forhørssagerne.

Efter omstændighederne har jeg valgt ikke at foretage en egentlig gennemgang af disse sager. Idet arresthusets i samtlige sager har anført at der er sket en overtrædelse af straffuldbyrdelseslovens § 36, stk. 2, bemærker jeg dog at denne bestemmelse indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler (om begrænsning af de indsattes ret til at medtage, besidde og råde over egne genstande), og dermed ikke er en bestemmelse der kan overtrædes.

Det tilføjes at jeg går ud fra at Arresthuset i Kolding nu anvender det elektroniske standardparadigma som findes i Klientsystemet.

Ad punkt 8.1.11. Vejledning om klageadgang og domstolsprøvelse

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse om klagevejledningen i en konkret sag tillige havde omfattet vejledning om klagefristen i straffuldbyrdelseslovens § 111, stk. 2.

Arresthuset har oplyst at klagevejledningen tillige har omfattet vejledning om klagefristens udløb.

Direktoratet har udtalt at direktoratet finder det beklageligt at der ikke er gjort notat herom. Direktoratet har oplyst at direktoratet vil meddele arresthuset dette.

Jeg har noteret mig at klagevejledningen i sagen tillige har omfattet oplysning om klagefristen. Jeg er enig med direktoratet i at det er beklageligt at der ikke er gjort notat herom.

Ad punkt 8.1.13. Konfiskation

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse hvad der skete med de effekter som blev inddraget i sagen i forhørsprotokollen s. 30/01 (et rygehoved mv.)

Arresthuset har oplyst at effekterne er destrueret. Arresthuset har desuden oplyst at der for fremtiden vil blive affattet notat om at den indsatte er indforstået med destruktionsen i sådanne tilfælde.

Direktoratet har udtalt at direktoratet finder det beklageligt at der i ovennævnte sag er sket destruktionsen, uden at arresthuset forinden har sikret sig den indsattes samtykke. Direktoratet har forstået arresthusets udtalelse således at et sådant samtykke for fremtiden vil blive søgt indhentet, og at der vil blive gjort notat herom. Hvis varetægtsarrestanten ikke vil afgive erklæring herom, går direktoratet ud fra at arresthuset vil aflevere sådanne effekter til politiet til videre foranstaltning, jf. retsplejelovens kapitel 74. Direktoratet har oplyst at direktoratet vil meddele arresthuset dette.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 8.2. Observationscelleanbringelse

Jeg bad om oplysning om hvorfor jeg ikke havde modtaget en observationscellerapport vedrørende en observationscelleanbringelse som fremgik af en af forhørsrapporterne (forhørsprotokollen s. 28/01-29/01).

Arresthuset har ikke kunnet oplyse årsagen til at rapporten ikke blev udleveret sammen med de øvrige rapporter om observationscelleanbringelse, men arresthuset har beklaget forglemselsen.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse hvor mange observationscelleanbringelser der var i alt i arresthuset i år 2001.

Arresthuset har oplyst, at der i 2001 var 21 hensættelser i observationscelle.

Jeg har noteret mig denne oplysning.

Ad punkt 8.2.6. Visitation og omklædning

Jeg bad direktoratet om at overveje at indføje en rubrik i observationsskemaet til afkrydsning af hvorvidt der er sket undersøgelse af den indsatte person, og jeg bad om underretning om resultatet af disse overvejelser.

Direktoratet har oplyst at der ved en kommende revision af Klientsystemet vil blive tilføjet en valgliste i de nye elektroniske blanketter vedrørende anbringelse i observationscelle hvor den ansvarlige funktionær skal markere hvorvidt den indsatte er undersøgt. Der vil desuden blive en valgliste til markering af hvorvidt der er foretaget omklædning.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg beder direktoratet oplyse om der alene skal ske en markering af om den indsatte er undersøgt og omklædt, eller om der skal udfærdiges notat ud fra de retningslinjer som jeg har angivet i kursiv i min rapport, dvs. i tilfælde hvor der ikke sker en undersøgelse af den indsatte person, og i tilfælde hvor der sker omklædning.

Ad punkt 8.2.7. Kompetence

Jeg anmodede arresthuset om en udtalelse vedrørende det forhold at afgørelsen i de fleste tilfælde var truffet af en fængselsfunktionær.

Arresthuset har oplyst at arresthusets opbygning i tre etager og placering af den koordinerende overvagtimester i et kontor bag stueetagen gør at det i de fleste tilfælde vil være en fængselsfunktionær der beslutter en observationscelleanbringelse.

Direktoratet har udtalt at direktoratet finder det beklageligt at der ikke er forholdt i overensstemmelse med arresthusets retningslinjer. Direktoratet vil derfor henstille at arresthuset overvejer om der bør ske en ændring af kompetencefastsættelsen eller en ændring af arbejdsgangene i forbindelse med observationscelleanbringelser.

Jeg er enig i at det er beklageligt at arresthuset ikke har fulgt de interne kompetenceregler. Jeg har noteret mig direktoratets henstilling til arresthuset og beder om underretning om hvad der sker i den anledning.

Ad punkt 8.2.10. Ophør

Jeg anmoder arresthuset om en udtalelse vedrørende den indsatte lange ophold (30 timer) i observationscellen i et konkret tilfælde, herunder oplysning om begrundelsen for at den indsatte ikke kunne udtages da han bad om det den 21. august 2001, kl. 10.00. Jeg bemærkede at jeg var opmærksom på at den indsatte skulle udvises, og at han havde smadret sin egen celle.

Arresthuset har oplyst at beslutningen om at lade den indsatte forblive i observationscellen helt indtil udvisningen kunne effektueres, blev truffet ud fra kendskabet til den pågældende, herunder ud fra et skøn over risikoen for en gentagelse af ødelæggelserne.

Direktoratet har anført følgende:

”...

Der fremgår af sagen følgende:

- Den 10. juni 2001 dagen efter indsættelsen, begyndte den pågældende indsatte at skære sig i armen. Han faldt til ro, efter at tolk var tilkaldt.

- Den 11. juli 2001 indberettes han for at råbe og skrike på cellen og "hidse sig voldsomt op", og umiddelbart efter udleveringen af aftensmaden samme dag kl. 1710 ringede han igen og stillede sig an i "karatestilling". Kl. 1725 samme dag holdt han konstant kaldeknappen i bund, råbte, skreg og var truende i hele sin adfærd. Dette medførte, at arresthuset fandt det nødvendigt at anbringe den pågældende i observationscelle. Han holdt en hånd på ryggen i forbindelse med afklædningen. Det viste sig, at han havde en stor saks i hånden. Ved visitationen af den indsattes celle fandt man et stykke glas egnet som eventuelt stikvåben. Anbringelsen blev bragt til ophør den følgende morgen kl. 0855, efter at natten var forløbet rolig.
- Den 18. juli 2001 tilkendegav han, at han ikke længere vil indtage nogen form for mad og væske. Allerede den følgende morgen ophørte han imidlertid med sin vægring.
- Den 20. august 2001 kl. 2320 barrikaderede han sig i sin celle og smadrede celleinventar. Celledøren måtte opbrydes, hvorefter den indsatte igen blev anbragt i observationscelle.

På den baggrund og uanset at sidstnævnte ophold i observationscelle kom til at strække sig fra den 21. august 2001 kl. 0005 til kl. 0600 den følgende dag, hvor den indsatte blev afhentet af politiet med henblik på udvisning, finder direktoratet ikke grundlag for at kritisere, at arresthuset ikke havde bragt anbringelsen til ophør på et tidligere tidspunkt, herunder da han den 21. august 2001 kl. 1000 anmoder om at komme tilbage til sin normale opholdscelle. Direktoratet har herved lagt vægt på det tidligere passerede og det forhold, at den indsatte var klar over, at han ville blive hentet af politiet med henblik på udvisning, hvorefter direktoratet ikke finder at kunne tilsidesætte arresthusets vurdering af, at der fortsat bestod en risiko for tilsvarende adfærd, som havde ført til observationscelleanbringelserne.
..."

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder de nye oplysninger om den indsattes adfærd mv. fra dagen efter han blev indsat og frem til den aktuelle anbringelse i observationscelle. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende denne sag.

Jeg anmodede arresthuset om en udtalelse vedrørende det forhold at afgørelsen om ophør af anbringelsen (så vidt ses i alle tilfælde) var truffet af en fængselsfunktionær.

Arresthuset har oplyst at beslutning om ophør af anbringelsen i det enkelte tilfælde træffes af arrestforvarer/overvagtimester, men påtegningen er fejlagtig sket af pågældende tilsynsførende fængselsfunktionær. Arresthuset har indskærpet at det skal fremgå af notatet hvem der har truffet beslutningen om ophør.

Direktoratet har oplyst at direktoratet vil meddele arresthuset at det findes beklageligt at påtegningerne ikke har været korrekte. Direktoratet har noteret sig at det er indskærpet at det skal fremgå af påtegningen hvem der har truffet beslutningen (arrestforvarer eller overvagt-mester).

Jeg har noteret mig at afgørelsen i de konkrete tilfælde er truffet af en person der ifølge kompetencereglerne var bemyndiget til at træffe afgørelse herom. Jeg er enig i at det er beklageligt at påtegningerne er foretaget af en fængselsfunktionær når denne faktisk ikke traf afgørelse om ophør. Også jeg har noteret mig at det er indskærpet at det skal fremgå hvem der har truffet beslutningen om ophør.

9. Opfølgning

Jeg beder om at arresthuset sender de oplysninger som jeg har bedt om under pkt. 2.2., 6.8. og 6.12., tilbage gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen. Jeg afventer i øvrigt underretning vedrørende de forhold der er nævnt under pkt. 2.3.1., 3.1., 3.2., 3.3. og 8.2.7. og en udtalelse fra direktoratet vedrørende pkt. 8.2.6.

10. Underretning

Denne rapport sendes til Arresthuset i Kolding, Politimesteren i Kolding, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset.

Inspektionschef
Lennart Frandsen